

Nad Boleticemi se vznáší snaha po dohodě

Podíváme-li se na mapu Jihočeského kraje, padne nám do oka území na sever od lipenské přehradní nádrže, které jako by náleželo do jiného světa. Namísto husté sítě silnic a železnic, téměř pravidelně rozestých vesnic a městeček je tu najednou prázdnota. Území, kde se rozkládá Vojenský výcvikový prostor Boletice, však nebylo vždy liduprázdné. Žili v něm lidé, existovaly tam vesnice a přes drsné podmínky dané nadmořskou výškou zde místní dokázali hospodařit ku prospěchu svému i krajiny. K fatální změně došlo po druhé světové válce, kdy bylo odtud odsunuto německé obyvatelstvo. K novému osídlení již nedošlo a na rozloze 23 000 hektarů byl v roce 1947 vyhlášen Vojenský výcvikový prostor Boletice, který spravuje Armáda ČR prostřednictvím takzvaného vojenského újezdu.

Původní jména dnes již zaniklých vesnic připomínají na vojenských mapách názvy dopadových ploch střelnic a tak aspoň v řeči vojáků stále žijí jména jako Ondřejov či Jablonec. Jen vesnice Boletice si zachovala až do dnešní doby všeobecné povědomí reality díky tomu, že se podle ní byl nazván vojenský prostor. Nejvýznamnější zachovalou stavbou je tu románsko – gotický kostel, nesoucí na svých holých zdech nápisy psané azbukou, coby pozůstatek po vojácích sovětské armády. Zato staré fotografie dokumentují, jak krásný býval interiér kostela ještě před válkou, až se člověku svírá srdce hrůzou z moci ničící totality. Je chvályhodná snaha ministerstva obrany o záchranu této unikátní kulturní památky a Jihočeský kraj se rád jako partner k této snaze připojí.

Úchvatná a zachovalá příroda i smutná historie tohoto kraje láká turisty a dříve nepřístupné území se pomalu otevírá. Ministerstvo obrany ve shodě s krajskou samosprávou přistoupilo k částečnému zpřístupnění vojenského újezdu pro pěší turisty i pro cyklisty, jen bohužel časový režim přístupu by mohl být pro návštěvníky příznivější.

Veřejnosti je známý záměr Jihočeského kraje na využití části boletického prostoru pro vybudování regionálního areálu zimních sportů a letní turistiky. V samém začátku našich úvah v roce 2003 se na první pohled jevil pro tyto účely nejvýhodnější komplex dvou kopců v severovýchodní části prostoru – Chlum a Velký Plešný. Území nebylo tehdy v žádném režimu ochrany přírody a také poměrně strmé horotvorné uspořádání s otevřeným údolím mezi oběma kopci se přímo nabízelo jako ideální pro lyžařský areál. Ukázalo se však, že nároky orgánů ochrany přírody na toto území jsou tak vysoké, že umístění sportovního areálu vyloučily. A tak po dalším hledání přišel Jihočeský kraj s kompromisním návrhem – vyjmout z režimu vojenského újezdu zhruba 17% území v jihozápadní části okolo kopce Špičák, severně od Horní Plané, a tam posléze prosazovat vybudování regionálního areálu zimních sportů.

Nad tímto záměrem bylo dosaženo dohody, která vyústila v Deklaraci o civilním využití VVP Boletice, podepsanou v květnu 2006 ministry obrany, životního prostředí, místního rozvoje a hejtmanem Jihočeského kraje.

Jihočeský kraj v duchu deklarace setrvává na svém zájmu, aby se transformace týkala pouze části vojenského újezdu v okolí Špičáku a nikoli celého území. V naprostém souladu s Ministerstvem obrany, Generálním štábem Armády ČR, Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem místního rozvoje v současné době připravuje ve spolupráci s resortem obrany návrh zákona na vynětí areálu Špičáku z VVP Boletice. Předpokládáme, že jeho návrh by mohl být předložen skupinou poslanců k projednání do Poslanecké sněmovny ještě v tomto roce.

Jan Zahradník
hejtman Jihočeského kraje